

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО АПАРАТУ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У КУРСІ ФІЗИКИ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З ПОЗИЦІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

В. В. Сінії

Навчання фізики в середніх закладах освіти України є важливим компонентом загальноосвітньої і професійної підготовки молоді в умовах неперервної освіти, що забезпечує широкі можливості для інтелектуального розвитку особистості, набуття навичок виявляти причиново-наслідкові зв'язки між фактами, подіями та явищами. Іншими словами, процес навчання фізики в основній школі має базуватися на методичному апараті міжпредметних зв'язків з метою формування міжпредметної компетентності – здатності учня застосовувати щодо міжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і освітніх галузей.

Якщо в рамках знанневої моделі навчання найважливішим завданням було сформулювати в учня цілісну природничо-наукову картину світу, то в рамках компетентнісної моделі це лише дуже бажане навчальне завдання. За наявності інших важливих складових його реалізація може забезпечити високий рівень компетентності. Цими іншими складовими, попри знання, є відповідні ключові компетентності та міжпредметні вміння, навички й досвід. Завдання вчителя – спираючись на психологічні особливості учнів певного віку – послідовно формуючи в них системне мислення і пізнавальний інтерес до предмета, не тільки допомогти їм засвоїти певну суму знань та оволодіти певним переліком компетенцій, але й навчити самостійно мислити і приймати самостійні рішення у нових нестандартних ситуаціях і мати упевненість у власних силах. Одиницею методичного апарату міжпредметних зв'язків є міжпредметні завдання, які класифікуються за навчально-виховною метою, за методом навчання, що використовується для здійснення зв'язку, за кількістю навчальних предметів, знання з яких потрібні для розв'язання завдання, за часовою ознакою тощо.

Якщо систематично та послідовно формувати міжпредметні компетентності,

то це сприятиме: активізації навчальної діяльності учнів; формуванню в учнів природничо-наукової картини світу; набуттю учнями стійких навичок використання понятійного апарату фізики для пояснення явищ природи; розкриттю ролі фізики, як теоретичної основи техніки й профорієнтаційної складової змісту фізичної освіти.